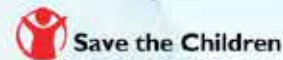

Con el patrocinio de
**Comisión Nacional
Española de
Cooperación**
con la UNICEF

DESPRÉS DE L'ÈXIT **CAMÍ A LA ESCOLA**

DEEGII
11 ANYS
MONGOLIA

ALBERT
11 ANYS
CUBA

MARIE TAUZIA
I JÉRÔME SEYDOUX
PRESENTEN

EL GRAN DIA

DIRIGIDA PER
**PASCAL
PLISSON**

TOM
19 ANYS
UGANDA

NIDHI
15 ANYS
ÍNDIA

QUATRE COMMOVEDORES HISTÒRIES
D'ESFORÇ, DEDICACIÓ I SUPERACIÓ

www.elgrandia.org

Amb la col·laboració de

MATERIAL INFORMATIU I DIDÀCTIC PER AL PROFESSORAT

Calvet 30-32, 2º 1ª, 08021 - Barcelona | España | T: (+34) 93.352.22.13 | E: info@abordar.eu | W: www.abordar.eu |

f: Abordar.CasadePelículas | t: @CasadePelículas

INDEX

1. Sobre la pel·lícula

- A. Sinopsi
- B. Fitxa artística
- C. Fitxa tècnica
- D. Origen del documental

2. Objectius del material didàctic

3. Contextualització de les quatre històries

- A. Nidhi i el Súper 30
- B. Deegii i el contorsionisme
- C. Tom i la conservació de la biodiversitat
- D. Albert i la boxa a Cuba

4. Eixos temàtics

- A. Educació en valors: esforç, perseverança, autosuperació i col·laboració.
- B. L'educació com a eina de lluita contra la pobresa.
- C. El paper de la família i la comunitat educativa.
- D. La passió com a motor: somnis i fites.
- E. El dret al temps lliure i al joc.

5. Proposta d'activitats

Aquesta guia s'ha elaborat a partir de debats generats amb docents i altres col·laboradors. En aquest sentit, volem agrair la col·laboració de Laura Viñolo i Lydia Marí (de l'Escola d'Aprenents de Sant Genís dels Agudells de Barcelona), Cristina Castellar i Albert Josep Bailo (de l'Escola l'Esperança de Barcelona), Joan Ventura (del Liceu Politècnic de Rubí, Barcelona), Gemma Simon (del Memorial Democràtic, de la Generalitat de Catalunya), Luisa Valares (del Colegio Nuestra Señora del Pilar de Valladolid), i Guiomar Todó, responsable territorial a Catalunya de Save the Children, i als educadors de Save the Children.

Per motius de disseny i economia expressiva, i sense cap intenció discriminatòria, en ocasions s'ha utilitzat el gènere masculí per a referir-se a ambdós gèneres.

Et recomanem que, sempre que et sigui possible, imprimeixis aquest document en paper reciclat i per ambdues cares. El medi ambient és cosa de tots.

1. SOBRE LA PEL·LÍCULA

A. SINOPSI

El gran dia és a prop. Porten mesos, inclús anys, preparant-se. Saben que aquest dia tan especial pot canviar les seves vides per a sempre.

El documental ens presenta la història real i extraordinària de quatre joves – *Albert, Nidhi, Tom i Deegii* – que han de fer front a una prova que podrà canviar i millorar les seves vides per a sempre. **“El gran dia”** és a prop i els nostres quatre herois i heroïnes, de països tant diferents com Cuba, Índia, Uganda i Mongòlia, porten mesos i inclús anys preparant-se per enfrontar-se a aquest desafiament. Després de tant d'esforç saben que arriba el moment de fer realitat el seu somni que no només marcarà el seu destí sinó també el de les seves famílies. És la seva passió, i ara més que mai se centren un únic objectiu: l'èxit.

“El gran dia” és una commovedora i meravellosa història sobre l'esforç humà, un himne a l'educació, la dedicació, l'esperança i el coratge. Al final, passi el què passi, serà una victòria per a ells.

Deegii, 11 anys.
Mongòlia

Té un clar objectiu: vol convertir-se en contorsionista professional. El seu somni és formar part d'un dels millors circs del món a Singapur. Es prepara per a una audició que pot llançar la seva carrera, i si la supera li donarà accés a un programa de formació en el què podrà continuar els seus estudis i entrenament. Deegii té quatre minuts per a convèncer al jurat de que és una de les millors.

Albert, 11 anys.
Cuba

Viu a la part pobre de L'Habana. Somia amb convertir-se en el millor boxejador de la seva generació. Per a aconseguir-ho ha de ser acceptat a l'Acadèmia d'Estudis de l'Esport, on podrà adquirir els coneixements necessaris sobre aquest esport i continuar amb la seva formació escolar. Però per a poder ser acceptat ha de participar a la competició més important de la seva vida.

Tom, 19 anys.
Uganda

Tom vol ser guarda forestal. Després de dos llargs anys de preparació i estudi arriba al moment de realitzar l'examen d'ingrés, si el supera veurà acomplert el seu somni de treballar a la seva passió: la protecció del medi ambient i dels animals del seu país.

Nidhi, 15 anys.
Índia

Vol ser enginyera. Viu al nord de la Índia i la seva família no té els mitjans necessaris per a facilitar-li l'accés a la Universitat. A més, el fet de se nena a la Índia és un repte major. Tanmateix, té una possibilitat d'acomplir el seu somni: aprovar el “Súper 30”. Es tracta d'una prova a la què anualment es presenten més de 5.000 aspirants i que únicament superen els 30 millors. Passar la prova els permetrà formar-se i preparar-se durant un any per a l'examen d'ingrés a la Universitat.

B. FITXA TÈCNICA

Escrita i dirigida per	Pascal Plisson
Produïda per	Hélène Badinter, Jonathan Blumenthal, Romain Le Grand, David Mitnik, Muriel Sauzay, Marie Tautzia.
Guió	Pascal Plisson, Olivier Dazat
País	França
Any	2015
Durada	86 minuts

C. FITXA ARTÍSTICA

Índia	Nidhi Jha
Uganda	Tom Ssekabira
Cuba	Albert Ensasi González Monteagudo
Mongòlia	Deegii Batjargal

D. ORIGEN DEL DOCUMENTAL

A diverses parts del món, aquests nens i nenes es preparen per a fer front a un repte: superar un desafiament que canviarà les seves vides per a sempre i els permetrà viure el seu somni. Junts viuran un dia únic, un dia en el què tot és possible.

“Jo estava en un tren amb destí a Sant Petersburg, després de finalitzar una sessió de cinema. Un jove assegut al meu costat va captar la meva atenció. Ell només tenia 15 anys, i tenia un violí situat amb cura a sobre dels seus genolls. Estava concentrat llegint partitures. Tímidament em va explicar que venia d'un poble de Sibèria i que anava de camí a una audició en una de les més destacades escoles de música de la zona. Em va sorprendre que fes sol aquest viatge, motiu per al què em va, motiu pel qual em va explicar que la seva família havia estat estalviant durant mesos per a què ell pogués realitzar aquest viatge, i que no tenien mitjans per a acompanyar-ho. Si aconseguia ser acceptat, rebria formació i allotjament a l'escola, i es convertiria en l'orgull de la seva família i símbol d'esperança per a tot el poble.

La història em va commoure en gran forma, així que quan vaig tornar a França em vaig posar en contacte amb aquella escola i vaig confirmar que havia superat brillantment la seva audició. Aquest fet va despertar en mi un gran desig de viatjar pel món i filmar històries com a les d'aquest jove, d'altres nois i noies apassionats i decidits.

“El gran dia” presenta la història de quatre joves impulsats per la seva passió, i dels quals els seu futur depèn d'un sol dia.”

Pascal Plisson

A l'igual que amb “Camí a l'escola”, “El gran dia” té el seu origen en mostrar la realitat d'algunes persones. La identificació dels nostres protagonistes és fonamental en un projecte com aquest. Cercàvem històries reals, úniques, que ens connectessin no només amb el un protagonista sinó també amb el seu entorn, el medi ambient, la seva família, la seva llar ... el seu dia a dia amb la seva cultura.

La localització dels personatges i el càsting és un pas decisiu en la construcció d'un documental. Després de temps d'investigació sota criteris específics, de viatjar d'un extrem a l'altra del planeta, de cercar trossos de vida, es va escollir als quatre protagonistes. Aquests quatre nois i noies no són actors, i s'han d'avaluar el potencial dels mateixos, dels seus pares, amics, entrenadors, educadors en sentit ampli. Un cop escollits, es va mantenir una entrevista amb cada un d'ells i dels seus familiars amb l'objectiu de mostrar a l'ésser humà tres la història. Per això, l'entusiasme i entrega dels protagonistes i els seus familiars és un factor clau per a la seva elecció.

2. OBJECTIUS DEL MATERIAL DIDÀCTIC

Aquesta guia està dirigida als docents a partir d'Educació Secundària, i pretén ajudar amb la seva reflexió i activitats a treballar aspectes presents al documental. En concret:

1. Donar a conèixer als alumnes històries d'altres nois i noies que poden ser inspiradores, especialment de nens i nenes d'altres països més empobrits.

2. Mostrar com els propis nens i nenes són promotors dels seus drets i actors de canvi i empoderament.

3. Constatar la importància de la infància com a període que pot condicionar la vida d'adult, i tenir present l'existència dels seus drets.

4. Remarcar la importància de l'esforç i la perseverança per a aconseguir allò que es desitja.

5. Posar en valor l'educació com a eina de lluita contra la pobresa.

6. Fomentar el debat sobre el paper de cada membre de la comunitat educativa (el col·lectiu de cicles formatius, la família, els tutors i educadors, ...) en el futur de l'estudiant.

3. CONTEXTUALITZACIÓ DE LES QUATRE HISTÒRIES

A. NIDHI I EL PROGRAMA SÚPER 30

El programa Súper 30 de l'Escola de Matemàtiques de Ramanujan

Súper 30 és un programa educatiu ambiciós i innovador que es desenvolupa a l'Escola de Matemàtiques Ramanujan.

Es tracta de detectar a 30 talents d'entre els ambients més deprimits de la societat, i preparar-los per a la seva entrada a l'Institut Indi de Tecnologia (IIT). Durant els darrers set anys han preparat a centenars d'estudiants d'entre els sectors més pobres i necessitats de la societat.

El programa acull als trenta estudiants i els entrena mentre els facilita allotjament i menjar.

La missió del Súper 30, sota el principi de que el talent no coneix límits, és formar i acompanyar als estudiants de sectors empobrits i perfeccionar les seves habilitats al proporcionar un entorn propici.

L'Escola va ser fundada per dos germans, Anand i Pranav Kumar. Per a poder entrar només es consideren dos criteris fonamentals: estar altament dotat per a la ciència, i provenir d'una família de baixos ingressos d'un dels tres estats del nord més necessitats (Bihar, Uttar Pradesh o Jharkland).

Un programa de reconegut prestigi

Al 2010 la revista "Newsweek" va reconèixer el programa Súper 30 com una de les quatre escoles més innovadores del món. L'assoliment del Súper 30 als darrers anys i el treball aconseguit pels seus estudiants ha cridat l'atenció de tot el món i de la pròpia revista Time.

L'educació a la Índia

El Súper 30 posa en valor el concepte d'educació solidària. Bàsicament, cada any aquesta escola canvia la vida de 30 nens i nenes. L'èxit de Nidhi és especialment inspirador, ja que es dona en un país en el què l'accés de les nenes a l'educació segueix sent un problema important. Encara més notable és el comportament del seu pare, ja que fomenta l'educació de la seva filla a l'igual que la del seu fill.

A través de la història de la Nidhi podem observar com els joves de la Índia entenen l'educació. Són uns grans apassionats de l'estudi i s'esforcen tant en els seus exàmens com un atleta per a una competició. Estan disposats a fer grans sacrificis a canvi de l'accés a una bona educació.

Nidhi i el seu entorn

Nidhi viu a Benares, la capital de Bihar un estat empobrit al nord-est de la Índia, amb els seus pares, avis, tres germanes i un germà, en un antic temple compartit (utilitzat com a vivenda social) amb altres famílies modestes en similar situació.

Nidhi i la seva família són brahmans, una tradició religiosa hinduista a la què tradicionalment els valors de la intel·ligència i el coneixement són essencials. Des de molt petita, els pares de la Nidhi li han deixat molt clar que ha d'estudiar i que l'educació és la clau cap a l'èxit.

Tanmateix, ningú de la seva família li pot oferir els mitjans per a fer front el cost de la seva educació. La seva mare ha de quedar-se a casa per a tenir cura de la família i el seu pare condueix un taxi tricicle a Patna, treball que li permet guanyar el suficient per a alimentar a la seva família. L'educació dels seus fills és un luxe que pocs poden permetre's a la zona a la què hi viuen.

Nidhi té un veritable do per als números. Somia amb estudiar a l'Institut Politècnic i així convertir-se en enginyera i ajudar a la seva família. Ningú dubta de les seves habilitats però necessita ajuda per a l'àrdua preparació que comporta el poder ingressar en aquest Institut. Sense tenir mitjans econòmics, aprovar el Súper 30 és la seva única possibilitat per a aconseguir el seu somni.

B. DEEGII I EL CONTORSIONISME

El contorsionisme a Mongòlia

Els contorsionistes són artistes de circ amb una gran elasticitat i flexibilitat. Els contorsionistes realitzen diversos exercicis en els què adopten certes postures de gran dificultat, pràcticament impossibles per a la gran majoria de la població.

La pràctica del contorsionisme constitueix un espectacle reconegut i admirat. La gran majoria dels contorsionistes són dones, potser degut a què la seva anatomia els hi concedeix una major flexibilitat. L'edat òptima per a l'inici en el contorsionisme és als 10 anys, ja que hi ha una major flexibilitat en el cos dels nens.

En aquest camp, Mongòlia ha adquirit fama a nivell internacional pels seus impossibles exercicis de contorsionisme barrejats amb equilibris i acrobàcia, així com per les seves impressionants posades en escena.

Les escoles de contorsionisme apareixen als països on es va estendre el budisme. Els primers espais on es podia aprendre el contorsionisme i els exercicis acrobàtics eren els patis dels monestirs, donat que sobrepassar els límits del cos es considerava una manera d'estar en contacte o apropiat-se a una dimensió espiritual.

A Mongòlia el contorsionisme segueix sent una pràctica venerada, ja que demostra que el físic és només una projecció de la ment i que no hi ha límits insuperables. Per exemple, els mestres Shaolin expliquen que el virtuosisme complet arriba amb el domini absolut del Qi, és a dir, de l'energia del cos.

L'origen d'un somni

La determinació de la Deegii pot llegir-se als seus ulls. És una noia increïblement madura per a la seva edat, amb un gran valor i esforç. La seva família està molt unida a ella i la recolza en el seu procés per aconseguir el seu somni. Viu amb els seus pares i amb el seu germà gran, en una petita casa a les afores d'Ulan-Bator, la capital de Mongòlia. Cada hivern, reben la visita de la seva àvia, que abandona la seva llar tradicional a les estepes a 700km de distància de la capital per estar amb la seva família.

La nostra protagonista està decidida a convertir-se en contorsionista professional. El seu somni va començar quan fa cinc anys va veure un programa de televisió en el què sortien aquests artistes, de cossos flexibles, escoltant els aplaudiments, ... va ser una revelació màgica per a ella. Des d'aquell moment, el seu dia a dia està curosament planificat amb la finalitat de compaginar els seus estudis amb el seu entrenament com a contorsionista.

El sistema educatiu de Mongòlia

El sistema escolar de Mongòlia està adaptat al clima, motiu pel qual els estudiants només tenen classe per la tarda. Aquesta situació permet que Deegii inici el seu entrenament cada dia a les cinc del matí.

Deegii no falta al seu entrenament, plougui, nevi o faci sol, fet que mostra el gran compromís amb el seu somni donat que a Mongòlia arriben fins als 30 graus sota zero a l'hivern.

Deegii i la seva família

Davant la perseverança de la Deegii, els seus pares estan disposats a fer qualsevol cosa per a ajudar-la i aconseguir el seu somni. Orgulloses de la seva filla, mai perden la oportunitat d'animar-la.

Tanmateix, els costos d'aquesta inusual disciplina artística representen un veritable sacrifici per a tota la família. Per aquest motiu, la seva mare ha imposat com a condició: que recolzaran el seu entrenament sempre i quan Deegii no deixi de tenir cura dels seus estudis, ja que a més la carrera d'un contorsionista comença de molt jove i finalitza a una edat primerenca (a una edat mitjana de 20 anys d'activitat; aproximadament als 30 anys). És per això que no ha d'oblidar els seus estudis per estar preparada quan arribi aquest moment.

C. TOM I LA CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT

El Parc Nacional Queen Elizabeth

El Parc Nacional Queen Elizabeth es troba situat al sud-oest d'Uganda, entre els Llacs Edward i George, al sud del Parc Nacional Kibale.

Al 1979 va ser reconegut per la UNESCO com a Reserva de la Biosfera. Disposa de cinc ecosistemes diferents: el bosc caduc alt tropical, les praderes ondulades, les sabanes d'acàcies, els pantans i la tundra. Però el Parc és conegut per la seva abundant i variada fauna tropical: grans ramats de búfals, elefants, hipopòtams, porcs senglars africans, lleopards, etc. S'han classificat en el Parc 543 espècies diferents d'aus.

La conservació de la biodiversitat i el desenvolupament sostenible

"A l'any 2030 no hi haurà pobresa al món i tots els seus habitants viuran amb dignitat. No només això, serem a més capaços de consumir dins dels límits del planeta". Aquest és l'ambició objectiu de l'agenda post 2015 que han aprovat 193 governs a la Cimera de les Nacions Unides de setembre de 2015.

Els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible busquen a més el creixement econòmic sense esgotar els recursos naturals: es reconeixen els vincles entre els serveis ecosistèmics, l'eradicació de la pobresa, el desenvolupament econòmic i el benestar humà.

L'objectiu 15 estableix a més la missió de *"Protegir, restablir i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de forma sostenible, lluitar contra la desertificació, detenir i invertir la degradació de les terres i posar fre a la pèrdua de la diversitat biològica"*.

Es calcula que la taxa d'extinció actual és fins a 1.000 vegades superior a la natural, fet que es tradueix en una quantitat d'entre 18.000 i 55.000 espècies que desapareixen de la terra cada any. Aquesta pèrdua és coneguda com a la Sisena Extinció, la primera provocada per l'acció de l'home. Els boscos ocupen a l'actualitat la meitat de la superfície de fa tant sols 8.000 anys. Només a la dècada anterior es va produir una pèrdua de superfície forestal de quasi 100 milions d'hectàrees a l'any: l'equivalent a 5 milions de camps de futbol.

Què significa ser guarda parcs / guarda forestal (ranger)?

És aquella persona responsable de desenvolupar projectes de recuperació d'espècies, vigilar i protegir el medi natural, i vigilar i inspeccionar el parc. En definitiva, protegir el patrimoni de biodiversitat.

La protecció dels recursos naturals a Àfrica

La història del Tom és una mostra de la preocupació de molts joves africans de la que poques vegades se'n parla: la protecció dels recursos naturals i dels animals del seu país. A Uganda, la República del Congo i Ruanda, hàbitats en els què es poden trobar grans simis, les generacions més joves estan particularment implicades a la conservació dels espais naturals.

Tom i la seva família

Tom té 19 anys i viu lluny de la seva família, en el cor del Parc Nacional Queen Elizabeth, on està estudiant per a convertir-se en rànger. Fa tant sols dos anys vivia amb els seus pares i sis germans i germanes a les afores de Kampala.

Des de petit, sempre s'ha sentit atret per la natura i està particularment fascinat pels ximpanzés. Durant una excursió amb l'escola primària, va visitar el parc amb la seva classe i va descobrir la riquesa en fauna i flora que posseeix. Però especialment, va conèixer de primera mà el treball que realitzen els rangers i com aquests interactuen amb la natura. Va ser així com va descobrir que era això al què es volia dedicar.

Els seus pares el van animar a realitzar els estudis necessaris per a aconseguir ser un rànger. Gràcies als seus excel·lents resultats, el Tom va rebre una beca del govern d'Uganda per a finançar els estudis que ell escollís... i per suposat la seva elecció estava clara: vida salvatge i gestió turística.

La seva beca cobreix la majoria de les seves despeses, que són completades per l'ajuda econòmica que li ofereix la seva germana gran Latifah, i que obté dels ingressos d'una petita botiga de la qual ella junt amb el seu marit són propietaris. Aquesta ajuda de la seva germana és essencial per a fer tangible el somni del Tom.

Per al Tom, el recolzament incondicional de la seva família l'empeny a sobresortir als estudis. El seu gran dia no té res a veure amb el reconeixement, el sou o la fama: es tracta de l'orgull de ser capaç de mantenir-se a ell mateix i no ser una càrrega per a la seva família.

C. ALBERT I LA BOXA

La boxa a Cuba

La boxa a Cuba ha sabut constituir i mantenir a un col·lectiu tècnic integral, format per entrenadors, metges, psicòlegs, fisioterapeutes, sociòlegs, etc, que mitjançant el desenvolupament de les seves responsabilitats han preparat als futurs esportistes sota les premisses de la superació i l'esforç, i d'acord a principis pedagògics.

Un boxejador, un esportista, ha de cuidar-se molt i mantenir una vida sana, exemple per a qualsevol nen o nena, evitant alguns hàbits nocius (com fumar o ingerir begudes alcohòliques) i mantenint un ordre horari. L'estudiant ha de desenvolupar la intel·ligència mitjançant l'estudi (no només de la boxa) i la superació constants, qualitats que se li ensenyen amb l'esport, i en particular amb la boxa.

Cuba té esportistes que són llicenciats en cultura física, enginyers, psicòlegs, especialistes en medicina esportiva. Tots el què estan en actiu estudien el batxillerat o ens nivells universitaris. Per exemple, a l'anomenada Finca dels Boxejadors, a la localitat de Wajay, a les afores de L'Habana, s'imparteixen classes de batxillerat i posteriorment se'ls hi promet l'ensenyament superior en l'especialitat que escullin.

Aquest és un dels grans èxits de l'Escola Cubana de Boxa: la superació constant de l'esportista, amb premisses bàsiques per a obtenir bons resultats.

Els grans atletes que ofereix Cuba constitueixen l'orgull del país. Les escoles garanteixen el seu futur i els ajuden a compaginar els seus estudis amb la possibilitat de fer realitat la seva carrera.

Institucions de l'esport a Cuba

Existeixen diverses institucions de l'esport a Cuba, que impulsen i promouen l'esport d'excel·lència així com fomenten un ambient propiciador de la promoció de la salut, la conservació del medi ambient i promouen la superació personal.

L'organisme que s'encarrega de la gestió esportiva i l'educació física a Cuba és l'Instituto Nacional de Deportes, Educación Física y Recreación (INDER), i en una escala inferior l'Escuela Internacional de Educación Física y Deporte, que té com a missió formar professionals amb valors essencials com la solidaritat i l'esforç a través de l'esport.

També existeixen les escoles d'Indiciación Deportiva Escolar de caràcter provincial, i les Escuelas Superiores de Perfeccionamientos Atlético. Ambdues preparen als nens, adolescents i joves a la pràctica d'un esport específic.

I per últim, es poden trobar les *Academias provinciales* (centres creats a les províncies de Cuba per al desenvolupament estratègic d'un determinat grup d'esports, segons les condicions existents i els interessos del territori), i els *CEAR Centros de Alto Rendimiento Deportivo* (posseeixen un programa de treball a través del qual es garanteix el desenvolupament multilateral de l'esportista, doncs la formació inclou components educatius, físics, tècnics, intel·lectuals, ètics i morals).

L'esport com a via d'accés als estudis

Al igual que succeeix en altres països, la pràctica excel·lent d'un esport és una via d'entrada a estudis bàsics i/o universitaris. A més de Cuba, trobem l'exemple d'USA, un país en el què existeixen beques esportives d'estudis que permeten compaginar l'esport d'alt nivell amb els estudis universitaris. A molts esportistes els hi resulta impossible fer-ho a Espanya, ja que l'esport exigeix molta dedicació i esforç i amb freqüència han d'escollir entre la via universitària i l'esportiva.

Precisament l'esport, en molts casos, pot ser la clau que els hi permeti aconseguir una formació universitària. Cada any, les universitats dels EEUU inverteixen centenars de milions de dòlars en finançar els estudis a joves estudiants que destaquen en esports com el futbol, bàsquet, tenis o golf.

La boxa com a oportunitat per a una vida millor

Víctor *Vikingo* Terrazas (Mèxic) es va criar al carrer. Gràcies a la boxa va aconseguir sortir endavant, i com ell confessa va ser la seva salvació. Li va permetre arribar lluny gràcies al seu esforç, i per això considera la boxa més que una carrera per a ell.

Roberto *Incho* Sosa (Argentina) tenia molts problemes en el seu municipi natal, ja que sempre estava ficat en mig de baralles de carrer. Als 15 anys va començar a entrenar i li varen dir que l'esport es practicava al gimnàs i no fora, i així va canviar la seva forma de veure les coses. L'entrenament el va allunyar de les males companyies i baralles de carrer. Actualment, a qualsevol lloc on va porta sempre a la seva família, que l'acompanya en els bons i mals moments.

El marroquí que viu en Beasain (Gipuzkoa) El Mehdi kacem Khoi va passar de dormir als carrers a competir pel títol de campió de Gipuzkoa de boxa. Va començar a boxejar al seu país però va passar una mala temporada, va abandonar l'esport, i va començar a consumir drogues i a dormir al carrer. L'Associació Kolore Guztiak el va ajudar a sortir d'aquesta situació i a recuperar l'esport i la vida que això comporta. Li han facilitat estudis i un lloc en el què viure. No només practica boxa, sinó que també està obligat a estudiar i a ser atès per la treballadora social.

El Centre Cultural i Educacional El Maestro al sud del Bronx (USA) és un centre fundat fa onze anys que s'ha convertit en un espai d'acollida per a més de trenta nens i joves, quasi tots hispans, que participen en una combinació de programes culturals i boxa. El centre, sense finalitat de lucre, va néixer amb la idea d'oferir a nens i joves del veïnat un lloc obert i familiar al què poguessin anar després de l'escola a practicar boxa per a mantenir-se sans i fora dels carrers mitjançant l'esport.

L'entorn familiar de l'Albert

L'Albert viu amb la seva mare divorciada en un veïnat obrer de L'Habana, encara que viu part del temps amb el seu pare, no molt lluny de casa seva. El seu somni és convertir-se en el millor boxejador de la seva generació i representar al seu país en els jocs olímpics. El pare de l'Albert va ser boxejador en el seu dia, però la seva carrera es va acabar per una lesió. Actualment, segueix treballant en aquest camp com a entrenador.

Iraida, la seva mare, ha convertit el somni de l'Albert en la clau per aconseguir-li un futur millor: només podrà entrenar si obté bons resultats escolars. Aquesta estratègia ha provocat que aconseguixi bones notes, mentre entrena 3-4 cops a la setmana al gimnàs. Tanmateix, quan els resultats no són els desitjats i no pot assistir a l'entrenament, l'Albert aconseguix escapar-se amb el seu amic Roberto a entrenar en secret. Roberto s'ha convertit en una veritable ajuda per a ell en la construcció del seu futur com a campió.

4. EIXOS TEMÀTICS

A. EDUCACIÓ EN VALORS: PERSEVERANÇA, ESFORÇ, AUTOSUPERACIÓ I COL·LABORACIÓ

“Tota persona té dret a l’educació. (...) L’educació tindrà per objectiu el ple desenvolupament de la personalitat humana i l’enfortiment del respecte als drets humans i a les llibertats fonamentals.”

(Article 26 de la Declaració Universal dels Drets Humans)

“Tot infant té dret a l’educació i és obligació de l’estat assegurar al menys l’educació primària gratuïta i obligatòria”.

(Article 28 de la Convenció sobre els Drets de l’Infant)

L’educació és un dret humà fonamental i una eina decisiva per al desenvolupament de les persones i les societats. És per aquest motiu que aconseguir l’ensenyament universal és el segon dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de Nacions Unides.

Això implica que tots els nens d’entre 6 i 16 anys tenen dret a l’educació universal i gratuïta. Tanmateix, i com veiem al documental, en molts països hi ha una gran diferència entre els nens de famílies que tenen recursos i poden pagar l’educació secundària i la universitat, i el costos derivats de l’educació primària als seus fills, i les que no poden fer-hi front.

Perseverança

La perseverança és un esforç continu, amb la finalitat d’aconseguir el què es proposa i buscar solucions a les dificultats que puguin sorgir. Es tracta d’un valor fonamental a la vida per a obtenir un resultat concret.

Amb perseverança s’obté fortalesa i això ens permet no deixar-nos portar per allò que ens resulta més fàcil i més còmode. És important aprendre a ser perseverants no només als estudis sinó també a totes les etapes de la vida, ja que ens portarà estabilitat i confiança en nosaltres mateixos.

Es pot aprendre a ser perseverant en diferents àmbits i llocs: en els estudis, fent front a problemes i dificultats, jugant, perseguint fites i il·lusions, participant en tasques d’equip, o practicant esport.

Perseverar és font d’aprenentatge perquè:

- Permet aprendre de les experiències bones i dolentes.
- Posar de relleu que val la pena lluitar per allò que es vol aconseguir.
- Constatar la importància d’haver d’acomplir una tasca per a aconseguir allò que es busca, tenint en compte els triomfs i èxits.
- Podem identificar els errors i buscar la manera de corregir-los.

Esforç

La capacitat d'esforç és una aptitud essencial per a la vida, ja que ens permet aconseguir fites que ens marquem. L'esforç ha estat un valor fins ara considerat important i ha estat un objectiu prioritari per a educadors.

Les actituds que tinguin els nens i nenes respecte a la seva capacitat per a triomfar determinarà la quantitat d'esforç que destinin a una determinada tasca. Si li atribueixen un alt rendiment als factors correctes, poden aconseguir l'èxit en allò que volen aconseguir.

La psicologia de l'autosuperació ens diu que hem d'estar atents a l'anàlisi de com aconseguim els nostres resultats, de quina manera sabem treure-li profit a l'esforç que realitzem per aconseguir allò que ens proposem.

Amb l'objectiu d'optimitzar l'esforç adequat per a generar resultats positius, és necessari definir correctament les nostres fites. Una forma d'augmentar el rendiment és establir fites intel·ligentment, és a dir, una finalitat que ens permeti visualitzar obstacles i oportunitats de tal forma que aprenguem a sortejar uns i aprofitar les altres.

El nostre esforç ha d'anar acompanyat de:

- Planificació i acció.
- Plantejar-se motivacions clares.
- Perdre la por al fracàs.
- Enfocar l'atenció (aconseguir-ho requereix de concentració).

Autosuperació

Les experiències de superació (acció de vèncer obstacles o dificultats) ens faciliten una adequada autoestima. L'autoestima és la valoració que fem de nosaltres mateixos sobre la base de les sensacions i experiències que tenim al llarg de la nostra vida.

En concret, una part important de la nostra autoestima ve determinada pel balanç i l'acceptació dels nostres èxits i fracassos. Concretament, aconseguir la fita que perseguim i satisfer les nostres necessitats crea emocions positives i incrementa la nostra autoestima. Així mateix, una forma de millorar l'autoestima és esforçar-se en canviar les coses que no ens agraden, de nosaltres mateixos o del nostre voltant.

Per aconseguir una bona experiència d'autosuperació hem de:

- Plantejar-nos una fita clara i concreta.
- Establir tasques que hem de realitzar per aconseguir-ho.
- Organitzar les tasques en l'ordre que s'haurien de realitzar.
- Posar-les en marxa i avaluar els assoliments que anem aconseguint.

Col·laboració

La col·laboració és tot procés on s'involucra el treball de diverses persones en conjunt, tant per aconseguir un resultat difícil de fer-ho de forma individual com per ajudar a aconseguir alguna cosa a qui per si mateix no podria.

La col·laboració, per tant, és una ajuda que es presta per a què algú pugui aconseguir alguna cosa que d'altra forma no hagués pogut fer o li costaria més. Podem considerar que és un aspecte intrínsec de la societat humana.

La realització de les persones està basada també en la col·laboració i l'esforç d'altres persones. I la col·laboració és possible quan ens trobem en un ambient de enriquiment, respecte, recolzament i solidaritat. Col·laborar és responsabilitat de tots, i requereix treballar la fortalesa interna.

Els adults, educadors, familiars, poden ensenyar als nens i joves a col·laborar si:

- Se'ls ensenya a descobrir petits detalls de servei en les coses quotidianes.
- Ens abstenim d'utilitzar paraules que puguin desmotivar-los.
- Se'ls ensenya a oferir la seva ajuda de manera espontània.
- Mostrar la nostra capacitat de modificar les nostres activitats quan s'hagi d'ajudar a un familiar o a altres persones quan sigui precís.

B. L'EDUCACIÓ COM A EINA DE LLUITA CONTRA LA POBRESA

Actualment al món:

- Més de 60 milions de nens són privats d'educació.
- Més de 70 milions d'adolescents no estan escolaritzats en secundària.
- Quasi 650 milions de joves ni estudien ni treballen.
- Milions de nens viuen als carrers, es veuen obligats a treballar o són discriminats pel seu origen social, gènere, discapacitat, o pertinença a una minoria lingüística o ètnica.
- Hi ha més noies que nois sense feina, formació i educació.

(Dades de 2013 d'UNESCO i el Banc Mundial)

És essencial lluitar contra l'exclusió creant més infraestructures educatives i esportives a tots els racons del món. Aquest és un dels objectius de desenvolupament sostenible que la Organització de les Nacions Unides s'ha fixat per als propers quinze anys, i que consisteix en actuar amb les poblacions més fràgils.

Al nostra país, més del 35% dels nens i les nenes viuen en risc de pobresa o exclusió social. A més, l'actual taxa d'abandonament escolar i fracàs escolar situen a Espanya molt lluny dels objectius de l'Estratègia Europa 2020 i de la mitjana europea en ambdós aspectes. La taxa d'abandonament escolar primerenc (25,5%) quasi duplica la mitjana europea que és del 12%.

(Dades de Save the Children)

La protecció de la infància davant la pobresa

En un moment de crisi econòmica com l'actual no hem d'oblidar que els drets humans són línies vermelles que cap política ha de traspasar. Garantir la protecció dels nens i les nenes davant de la pobresa és una obligació legal i moral que no admet cap condicionament, menys encara si es tracta de consideracions econòmiques curt-placistes.

Entre altres drets, els nens i nenes poden veure en perill el seu dret a l'educació: el preu ocult de l'educació per a les famílies, la insuficiència de la cobertura de les beques menjador, i les retallades de la inversió pública en educació i el seu impacte en el dret a l'educació dels nens i les nenes.

(Dades de Save the Children, del seu estudi "2.286.549 razones. La protección de la infancia frente a la pobreza: un derecho, una obligación y una inversión")

Invertir en educació és lluitar contra la pobresa infantil

“Un nen, un professor, un llibre i una ploma poden canviar el món. L’educació és la única solució”

Malala Yousafzai, guanyadora del Premio Nobel de la Pau en 2014.

Gaudir del dret a l’educació ofereix a l’individu les competències necessàries per a aconseguir el seu màxim potencial i amb això pot escollir les seves opcions de vida lliurement i desenvolupar-se segons els seus desitjos i expectatives. Així mateix, l’educació té un potencial enorme per a garantir la cohesió social i compensar els efectes de la desigualtat.

Un sistema educatiu és equitatiu si a més de proveir els coneixements bàsics establerts garanteix igualtat d’oportunitats davant les possibilitats d’optar a una educació superior. L’equitat educativa és garantir un sistema on totes les persones tinguin les mateixes oportunitats. Un sistema just, inclusiu i de qualitat que garanteixi el dret a l’educació.

(Extret de l’informe “Iluminando el futuro. Invertir en educación es luchar contra la pobreza infantil”, Save the Children)

Factor educatiu de l’escassetat

(d’Albert Josep Bailo, de la Escola L’Esperança)

En una època en què estem acostumats a tenir de tot i de forma immediata, en què pot semblar que la obtenció de medis materials és allò que ens proporciona la felicitat, els nostres quatre protagonistes ens recorden un aprenentatge exemplar: és important valorar allò que tenim. En aquest sentit, i com a contra punt amb l’excés de la nostra societat occidental, aquests nois i noies ens mostren que no és necessari disposar de tants medis per a gaudir d’una vida completa i feliç.

C. EL PAPER DE LA FAMÍLIA I LA COMUNITAT EDUCATIVA

L'entorn familiar com a suport

A cadascuna de les històries, les famílies i el seu entorn estan molt presents acompanyant als nostres quatre protagonistes mentre els hi ofereixen el seu suport i tranquil·litat, els recorden la importància de l'escola, i comparteixen els seus dubtes i ansietats.

Aquest suport és fonamental i essencial per a l'èxit de cadascun d'ells. És important que els pares puguin desenvolupar aquesta responsabilitat en la seva educació. Per això, requereixen de diversos mitjans:

- Mitjans materials que a vegades poden ser necessaris. És a dir, educar a un nen/a i ajudar-lo a tenir èxit comporta proporcionar unes mínimes condicions de vida (llit, sostre, alimentació, etc.), i la formació en la pràctica d'una disciplina artística o esportiva pot representar una gran inversió. Deegii, per exemple, necessita barres de contorsió, vestuari, mentre que Tom necessita un uniforme i uns binoculars. Nidhi, en aquest cas, té la gran sort de poder accedir a recursos extra familiars per a assolir la seva fita.

- Mitjans immaterials, com la seva presència, afecte, temps de dedicació. Estar present en una audició, poder-los acompanyar a les proves els hi proporciona seguretat i tranquil·litat.

Els quatre protagonistes de la pel·lícula són conscients d'aquesta dedicació. Cada història reflecteix molt bé que els nens representen la lluita de la seva família i dels seus educadors.

Aconseguir allò pel què s'està lluitant no sempre és fàcil. Cada nen i nena de la pel·lícula són acompanyats per la seva família, trobant en el seu camí l'ajuda que necessiten per a fer front als desafiaments. Davant les dificultats, els vincles humans i el suport mutu són indispensables.

Concepte de família en sentit ampli

Està clar que al llarg dels darrers anys el concepte de família ha anat evolucionant i ampliant-se. I és que des del terreny de la psicologia o la antropologia la reconeixen com la unitat de persones en interacció. És important, doncs, concebre la família com aquell grup format per dues o més persones unides per l'afecte; el nucli en què una persona troba recolzament i amor, i en el què poden recolzar-se al llarg del seu creixement.

Un nen pot reconèixer com a família als seus pares (del mateix o diferent gènere), els seus avis, amics, tutors legals, educadors, etc. Configuren, doncs, la seva família aquelles persones que els acompanyen en el seu procés de creixement aportant no només el seu recolzament i coneixements, sinó també amor i comprensió.

D. LA PASSIÓ COM A MOTOR: SOMNIS I FITES

Una cosa que crida l'atenció dels nostres protagonistes és la voluntat i la passió que mostren per allò que volen aconseguir. La passió és un dels principals motors de l'acció humana, i queda constatat en les seves històries.

Steve Jobs, cofundador d'Apple, manifestava que *"el nostre temps és limitat, així que val la pena dedicar la vida a nosaltres i a allò que ens agrada; (...) hem de tenir la valentia de seguir allò que ens dicta el cor i la intuïció"*. I Walt Disney va completar aquesta idea dient que *"els somnis poden fer-se realitat si es té el coratge de perseguir-los"*.

Hem d'enamorar-nos d'allò que fem, marcar-nos un somni, unes fites. I és que l'esforç és menor quan l'objectiu ens apassiona.

E. EL DRET AL TEMPS LLIURE I AL JOC

Encara que no quedi explícitament mostrat al documental, és fonamental també combinar l'esforç i la dedicació amb el temps lliure i el joc.

Jugar és un dret fonamentalment perquè la vida infantil no pot concebre's sense joc. Jugar és la principal activitat de la infància i respon a la necessitat de nens i nenes de mirar, tocar, tafanejar, experimentar, inventar, imaginar, aprendre, expressar, comunicar, crear, somiar, ...

És aquest impuls primari que ens empeny des de la infància a descobrir, explorar, dominar i voler el món que ens envolta, possibilitant un sa i harmoniós creixement del cos, la intel·ligència, l'afectivitat, la creativitat i la sociabilitat. Jugar és una de les fonts més importants de progrés i aprenentatge. El dret a jugar va ser reconegut per primer cop el 20 de novembre de 1959, moment en què l'Assemblea General de les Nacions Unides aprova la Declaració dels Drets de l'Infant.

L'article 31 de la Convenció sobre els Drets de l'Infant diu: *"Es reconeix el dret del nen al descans i a l'esplai, al joc i a les activitats recreatives pròpies de la seva edat i a participar lliurement a la vida cultural i a les arts. Es respectarà i promourà el dret del nen a participar plenament a la vida cultural i artística i propiciaran oportunitats apropiades, en condicions d'igualtat de participar a la vida cultural, artística, recreativa i d'esplai"*.

L'aprenentatge, la transmissió de valors i l'adquisició de coneixements és més significatiu quan ho fem jugant.

(Imma Marín, fundadora de Marinva)

4. PROPOSTA D'ACTIVITATS

ABANS DEL VISIONAT

L'activitat permet preparar un visionat actiu de la pel·lícula, i a comprendre el comportament dels nostres protagonistes. Durant el visionat, els alumnes descobriran el camí de quatre joves que desitgen acomplir el seu somni.

A. Exercici de situació de les històries. Es disposa als alumnes en grups de quatre, i han de buscar informació (mitjançant internet, revistes, notícies, etc.) sobre els països del documental i els temes principals:

- Mongòlia i el contorsionisme.
- Uganda i el Parc Natural Queen Elizabeth.
- Cuba i la boxa.
- Índica i els estudis de matemàtiques-enginyeria i el súper 30.

La informació ha d'incloure: un mapa de localització, informació general sobre el país, i la rellevància del tema relacionat (personatges, experiències, etc.).

B. Treball a realitzar a casa. Cercar informació d'experiències en què l'esport o l'educació (distribuir ambdós temes entre la totalitat de l'alumnat) hagin millorat les condicions de vida de diversos personatges. A partir d'aquesta informació preparar un treball per escrit que desenvolupi la seva capacitat crítica i d'expressió escrita argumentant amb les seves pròpies paraules com l'educació o l'esport millora les condicions de vida.

C. A l'igual que amb treball anterior, buscar informació sobre la conservació de la biodiversitat (què és, pràctiques, què inclou, espais on es porta a terme - Parc Nacional Queen Elizabeth - , entitat de defensa, etc.) amb l'objectiu de preparar una presentació a classe davant la resta de companys i companyes. L'objectiu és treballar l'exposició en públic.

DESPRÉS DEL VISIONAT

A. Disposar als alumnes per parelles (en cas de ser imparells, un serà un trio).

Cada parell disposarà de 10 minuts (5 per a cada membre) per a explicar-se mútuament quin somni té a la vida, què és allò que vol aconseguir.

Un cop realitzat, presentaran en públic quin és el somni del company/a amb el què han efectuat l'exercici i què creu que necessita per a poder portar-ho a terme.

Un cop feta la presentació, la resta de companys/es comentaran si algú té un somni similar i quines coses tenen en comú (tingui el mateix somni o no) per a portar-ho a terme.

L'objectiu final és detectar els aspectes comuns que ha de treballar cadascú per a aconseguir el seu somni (encara que tinguin somnis diferents).

B. Realitzar l'activitat anterior, però representant gràficament el somni. Per a fer-ho, els alumnes poden dibuixar-lo o realitzar una fotocomposició a partir de revistes.

C. Completar les següents frases:

- Penso que l'educació és una eina contra la pobresa perquè ...
- Crec que la família és ...
- La perseverança és ...
- Jo em supero quan ...
- Penso que el temps lliure i el joc són importants perquè ...

D. Organitzar el debat sobre les següents qüestions:

- Com us imagineu a aquests nois i noies d'aquí a deu anys? Com us imagineu a vosaltres en aquest mateix termini?
- Penseu que l'únic objectiu d'aquests nois/es és l'èxit? Què en penseu?
- Què creieu que pensen i senten aquells que no passen les proves?
- Quin creus què és el paper de la teva família - educadors - tutors en el teu futur? De quina manera pot influir?
- Quin creieu què és el missatge final del documental?

E. El talent o l'esforç a judici. Necessitem dividir al grup en dos: un equip defensarà la importància del talent per sobre de l'esforç; l'altre haurà de fer el contrari, defensar l'esforç per sobre del talent.

Prèviament, s'escollirà a un alumne que actuarà com a jutge establint els torns de paraules i a 12 alumnes per exercir de jurat.

S'haurà d'atorgar un temps a cada grup per a preparar la seva presentació.

Després d'ambdues exposicions i rèpliques, el jurat haurà de debatre sobre qui ha estat el bàndol guanyador mentre els grups observen la deliberació.

L'objectiu de l'exercici és doble: posar en valor ambdós aspectes, encara que especialment l'esforç, però també aprendre a desenvolupar-se en el debat i la deliberació.

F. Exercici d'afirmacions. Es tracta de plantejar al grup exemples d'afirmacions que hagin de valorar: matisar, completar, afirmar o negar. Per a fer-ho cada alumne tindrà una tarjeta per a cada una de les següents accions: "Sí però..." (per matisar), "I a més..." (per a completar), "Estic d'acord", o "No estic d'acord".

Afirmacions:

- Els nostres educadors saben millor que nosaltres per a quin treball som vàlids.
- Tothom pot fer el treball dels seus somnis.
- Per a tenir èxit a la vida s'ha de ser bon estudiant.
- Tots tenim les mateixes oportunitats per a accedir al treball dels nostres somnis.
- Els nens i les nenes tenen sempre les mateixes oportunitats.
- Tothom a tot arreu del món pot anar a la universitat, no fan falta diners per a estudiar.

G. Exercici d'identificació. Treballar en grup quina és la història que més els hi ha agradat i per què, destacant aquells elements amb els què s'identifiquen. Relacionat amb això, que llistin els recursos positius que tenen al seu voltant i de quina manera influeixen a la seva vida i en el seu futur (família, amics, recolzament econòmic, etc.).

EL GRAN DIA

Una iniciativa de

Calvet 30-32, 2º 1ª, 08021 - Barcelona | España | T: (+34) 93.352.22.13 | E: info@abordar.eu | W: www.abordar.eu |
f: Abordar.CasadePelículas | v: @CasadePelículas

Amb el suport i col·laboració de:

